

OSLO T-BANEDRIFT AS

Pb 2857 Tøyen
0608 Oslo
Besøksadresse:
Økernveien 9
Tlf. 22 08 42 40
Org. 985 057 265
www.tbanen.no
firmapost@tbane.no

Det Kongelige Samferdselsdepartementet
Pb 8010 Dep
0030 OSLO

Deres ref/dato: 08/1165-JVW / 12.12.2008	Vår referanse: 200800107-5/JEB	Telefon/epost: +47 951 21 148 jan-erik.bay@tbane.no	Dato: 06.02.2009
---	--	--	----------------------------

Høring - utkast til endringer i yrkestransportloven og jernbaneloven som ledd i implementering av forordning (EF) nr 1370/2007 om offentlig persontransport på jernbane og på vei (kollektivtrafikkforordningen).

Vi viser til det kongelige Samferdselsdepartementets brev av 12. desember 2008 om utkast til endringer i yrkestransportloven og jernbaneloven basert på kollektivtrafikkforordningen. Som det framgår av Samferdselsdepartementets høringsliste er Oslo T-banedrift en av høringsinstansene.

As Oslo Sporveier har tidligere i brev datert 6. januar 2006 avgitt høringsuttalelse om kollektivtransportforordningen. Oslo kommune avga 2. februar 2006 høringsuttalelse i samme sak. Vi registrerer at disse innspill ble ivaretatt på en rekke punkter i det videre arbeidet med forordningen.

Kollektivtransporten i Oslo har etter januar 2006 gjennomgått en til dels omfattende organisatoriske endringer som fra 1. januar 2008 endte med at det ble opprettet et felles administrasjonsselskap for kollektivtrafikken i Oslo og Akershus (Ruter As). Vi vil redegjøre nærmere for dette nedenfor.

En vesentlig del av Oslo T-banedrift AS' kontrakter, er inngått som tjenestekontrakter, som reguleres av lov av 16. juli 1999 om offentlige anskaffelser, og er derfor, som det står i Samferdselsdepartementets høringsbrev, ikke omfattet av forordningen. Oslo T-banedrift AS er 100 % eiet av Kollektivtransportproduksjon AS. Det redegjøres nærmere om konsernet Kollektivtransportproduksjon AS nedenfor.

Slik vi forstår høringsdokumentene vil kjøpekontrakten Oslo T-banedrift AS har med Ruter As og kontraktene vi har inngått med våre interne leverandører i konsernet Kollektivtransportproduksjon AS også kunne være omfattet av unntaksbestemmelsene i

OSLO T-BANEDRIFT AS

Pb 2857 Tøyen
0608 Oslo
Besøksadresse:
Økernveien 9
Tlf. 22 08 42 40
Org. 985 057 265
www.tbanen.no
firmapost@tbane.no

kollektivtransportforordningens artikkel 5, pkt 2 med de etterfølgende bestemmelser. Nedenfor har vi vist 2 punkter som i sammenheng med hvordan kollektivtransporten er organisert i Oslo, kan være uklare. Senere i brevet har vi derfor gitt en redegjørelse for utviklingen i og hvordan organiseringen og styringen av kollektivtrafikken i Oslo er i dag.

1. Forordningens artikkel 2, Definisjonen av "intern yter" som "en juridisk selvstendig enhet som vedkommende lokal myndighet, eller i tilfelle av en gruppe av myndigheter, minst én vedkommende lokal myndighet, kontrollerer på samme måte som sin egen avdeling".
 - Oslo kommune eier helt eller delvis, og styrer både Kollektivtransportproduksjon AS og Ruter As gjennom generalforsamlingene og representasjon i selskapenes styrende organer.
 - Vi legger til grunn at Oslo kommunes styring av Kollektivtransportproduksjon AS og Ruter As ivaretar kravene i artikkel 5, pkt 2 om at lokal myndighet skal kontrollere den selvstendige juridiske enhet på samme måte som sin egen avdeling.
2. Yrkestransportloven § 22, pkt 5 om kontraktsformer og § 23 om Administrasjonsselskap.
 - Oslo kommune har i Byrådssak 132/05 fastslått kontraktsformen og retningslinjer som skal gjelde ved inngåelse av kontrakt om godtgjørelse mellom administrasjonsselskapet (nå Ruter As) og driftsselskapene.
 - Vi legger til grunn at de reviderte kravene i yrkestransportloven vil være ivaretatt gjennom Oslo kommunes retningslinjer for organisering av kollektivtrafikken i Oslo og styringen av Ruter As og Kollektivtransportproduksjon AS.

AS Oslo Sporveier var tom 30.05.2006 et integrert kollektivtransportselskap som hadde ansvaret for kollektivtrafikken i Oslo. Sporveien var et konsern med selvstendige datterselskaper som ivaretok driften av T-bane, sporvogn og buss. I tillegg ble deler av busstrafikken kjørt på kontrakt med andre bussoperatører. Eierskapet til og drift og vedlikehold av materiell og infrastruktur ble ivaretatt av selvstendige enheter i morselskapet. Det var inngått forretningsmessige avtaler mellom alle selvstendige enheter i konsernet.

I Byrådssak 132/05 behandlet og vedtok Oslo kommune "Ny organisering av kollektivtrafikken i Oslo – etablering av administrasjonsselskap".

Som følge av dette ble det 1. juni 2006 stiftet et nytt administrasjonsselskap for Oslo. Navnet AS Oslo Sporveier ble overført fra det tidligere integrerte kollektivselskapet til det nye administrasjonsselskapet. Driftsselskapet fikk navnet Kollektivtrafikkproduksjon AS.

Formålet med omorganiseringen var å legge til rette for:

- "En klar rollefordeling mellom bestillerfunksjonen og operatørene (utførerfunksjonen)

OSLO T-BANEDRIFT AS

Pb 2857 Tøyen
0608 Oslo
Besøksadresse:
Økernveien 9
Tlf. 22 08 42 40
Org. 985 057 265
www.tbanen.no
firmapost@tbane.no

- *Å gi god oversikt over pengestrømmer og økonomien i de ulike tjenestetilbudene*
- *Sikring av Oslo kommunes eierskap og kontroll med infrastruktur, vognmateriell og andre strategiske ressurser tilknyttet kollektivtrafikken.*

.....

Ved etablering av et administrasjonsselskap i Oslo som aksjeselskap legges det til rette for en mulig fusjon med Stor-Oslo Lokaltrafikk AS"

Administrasjonsselskapets inntekter er i byrådssaken beskrevet slik:

"A-selskapets inntektsgrunnlag vil i all hovedsak være billettinntekter fra de reisende og tilskudd fra Oslo kommune. Utførende oppgaver av driftsmessig karakter vil A-selskapet kjøpe av egnede operatører/leverandører."

Operatørenes godtgjørelse skal i følge byrådssaken bestå av følgende hovedelementer:

1. *"fast driftstilskudd*
2. *godtgjørelse per produsert rutekilometer (eller tilsvarende)*
3. *godtgjørelse per betalende passasjer*
4. *bonus/malus basert på nærmere definerte kvalitetskrav"*

Denne modellen er til en viss grad gjennomført, ved at "fast driftstilskudd" utgjør det alt vesentlige av Oslo T-banedrifts totale godtgjørelse.

Konsernet Kollektivtransportproduksjon AS er 100 % eiet av Oslo kommune. Kollektivtransportproduksjon AS er morselskapet i konsernet, som også har egne enheter for vedlikehold av infrastruktur og skinnegående vognmateriell. Infrastrukturen eies og forvaltes av Kollektivtransportproduksjon AS. Skinnegående vognmateriell er eiet av Oslo Vognselskap AS, som er 100 % direkte eiet av Oslo kommune. Driftsselskapene Oslo T-banedrift AS, Oslo Sporvognsdrift AS og Sporveisbussene AS (Nå Unibuss AS) er eiet 100 % av Kollektivtransportproduksjon AS.

Alle kontrakter om busstrafikk er nå konkurranseutsatt. Oslo kommune har vedtatt å inntil videre ikke konkurranseutsette driften av t-bane og sporvogn i Oslo. Gjennom bruk av eksterne underleverandører er i praksis mellom 50 og 60 % av KTPs totale driftskostnader konkurranseeksponert. I tillegg blir alle infrastrukturprosjekter anskaffet med konkurranse som kjøpsform.

I tråd med intensjonene i byrådssak 132/05 ble AS Oslo Sporveier og Stor-Oslo Lokaltrafikk as med virkning fra 1. januar 2008 slått sammen til et felles administrasjonsselskap for kollektivtrafikken i Oslo og Akershus. Oslo kommune eier 60 % og Akershus fylkeskommune 40 % av det nye administrasjonsselskapet; Ruter As. I byrådssak 181/08 behandlet Oslo kommune "Eierstyring Ruter As". I saken videreføres intensjonene og retningslinjene som

OSLO T-BANEDRIFT AS

Pb 2857 Tøyen
0608 Oslo
Besøksadresse:
Økernveien 9
Tlf. 22 08 42 40
Org. 985 057 265
www.tbanen.no
firmapost@tbane.no

ble definert i byrådssak 132/05 om "Ny organisering av kollektivtrafikken i Oslo – etablering av administrasjonsselskap".

Oppsummert er styringen, organiseringen og kontraktsforholdene for kollektivtrafikken i Oslo slik:

- Oslo kommune eier 60 % av administrasjonsselskapet Ruter AS og 100 % av driftsselskapet Kollektivtransportproduksjon AS, blant annet med datterselskapene Oslo T-banedrift AS, Oslo Sporvognsdrift AS og Unibuss AS. I tillegg er Oslo Vognselskap AS 100 % eiet av Oslo kommune. Oslo kommune er representert i generalforsamling og styrende organer i disse selskapene, og utøver derigjennom styring av disse.
- Ruter AS er administrasjonsselskapet for Oslo og Akershus og får sine inntekter fra salg av billetter og driftstilskudd fra Oslo kommune og Akershus fylkeskommune. Ruter AS har inngått driftskontrakter etter forhandlinger (intern yter) med operatørselskapene Oslo T-banedrift AS og Oslo Sporvognsdrift AS samt med bussoperatører etter anbudskonkurranser.
- Oslo T-banedrift AS og Oslo Sporvognsdrift AS har videre inngått avtaler etter forhandlinger med enheter i morselskapet Kollektivtransportproduksjon AS (intern yter) om vedlikehold av vogner og infrastruktur.

Vi forstår høringsdokumentene slik at organisering, styring og kontraktsformer for den skinnegående kollektivtrafikken i Oslo er i henhold til de intensjoner og krav som fremkommer av kollektivtrafikkforordningen. Dersom dette ikke er tilfelle, eller dersom det er ønskelig med ytterligere opplysninger, ber vi Dem ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Oslo T-banedrift AS

Øystein Svendsen
Administrerende direktør

Kopi:
Kollektivtransportproduksjon AS
Oslo Sporvognsdrift AS

Jan-Erik Bay
Økonomisjef